

Kadın Güreşçilerin Perspektifinden Sporculuk Yaşamlarında Karşılaştıkları Güçlükler

The Difficulties Faced By Female Wrestlers In Their Athlete Careers, From Their Perspective

Talha SERT*¹ Hayri AKYÜZ*²

*Correspondence:

Hayri AKYÜZ

hayriakyuz@bayburt.edu.tr

Bayburt University,

¹Bayburt University, Faculty of

Sport Sciences

Bayburt, Turkey,

talhasert@bayburt.edu.tr

Orcid: 0000-0002-2409-9119

²Bayburt University, Faculty of

Sport Sciences

Bayburt, Turkey,

hayriakyuz@bayburt.edu.tr

Orcid: 0000-0002-8550-6689

<https://doi.org/10.5281/zenodo.18880984>

Received / Gönderim: 22.12.2025

Accepted / Kabul: 25.02.2026

Published / Yayın: 28.02.2026

Volume 3, Issue 1, February, 2026

Cilt 3, Sayı 1, Şubat, 2026

Öz

Bu çalışmada, aktif sporculuk hayatlarına devam eden kadın güreşçilerin çeşitli açılardan sporculuk yaşamlarında karşılaştıkları güçlüklerin ele alınarak toplumsal baskının kadın güreşçiler üzerindeki etkisine değinilmesi ve çözüm önerilerinde bulunulması amaçlanmıştır. Araştırmanın evrenini aktif sporculuk hayatlarına devam eden 18 yaş üstü kadın güreşçiler oluştururken, örneklemini ise amaçlı örnekleme yöntemi ile belirlenen 18 yaş üstü 9 kadın güreşçi meydana getirmektedir. Veri toplama aracı olarak, gerçekleştirilen literatür taraması sonucunda araştırmaya uygun olarak belirlenen 7 sorudan oluşan yarı yapılandırılmış görüşme formundan yararlanılmıştır. Formda yer alan sorular gönüllülük ilkesi dikkate alınarak araştırmaya dahil edilen katılımcılara yöneltilmiş, yaklaşık 30-40 dakikalık görüşmeler gerçekleştirilmiş ve katılımcıların izni doğrultusunda ses kayıt cihazı ile veriler saklanmıştır. Elde edilen veriler betimsel analiz yardımıyla analiz edilerek araştırmaya dahil edilmiştir. Araştırma sonucuna göre, kadın güreşçilerin çeşitli açılardan sporculuk yaşamlarında problemler ile karşılaştığı, bu problemlerin başında da kadın olmalarından kaynaklı toplumsal baskının yer aldığı görülmektedir. Toplumun cinsiyetçi bakış açısının kadın güreşçilerin önünde büyük bir engel olduğu, bu durumun psikolojik problemlere kadar yol açabildiği katılımcıların görüşleri içerisinde bulunmuştur. Spor branşlarının cinsiyetleştirilmesi, aile engeli ve maddi imkansızlıklar kadın güreşçilerin karşılaştığı güçlükler arasında gösterilirken, başarı ile birlikte gelen desteğe vurgu yapılmıştır. Ulaşılan bulgular dikkate alınarak özellikle toplumun bakış açısının kadın güreşçilere yönelik değişmesi gerektiği ve başta aile desteği olmak üzere maddi desteğinde bu spor branşında mücadele eden kadın sporcuların karşılaştığı engellerin ortadan kalkmasına yardım ederek uluslararası düzeyde başarıların önünü açacağı önerilerinde bulunulmuştur.

Anahtar Kelimeler Güreşçi, Kadın, Toplumsal Baskı.

Abstract

This research aims to examine the difficulties faced by active female wrestlers in their athletic careers from various perspectives, to address the impact of societal pressure on female wrestlers, and to offer solutions. The research population consists of active female wrestlers over the age of 18, while the sample consists of 9 female wrestlers over the age of 18 selected using purposive sampling. A semi-structured interview form consisting of 7 questions, determined based on a literature review, was used as the data collection tool. The questions in the form were administered to the participants on a voluntary basis, interviews lasting approximately 30-40 minutes were conducted, and the data were recorded using an audio recording device with the participants' permission. The obtained data were analyzed using descriptive analysis and included in the research. According to the research results, female wrestlers face problems in their athletic careers from various perspectives, with societal pressure stemming from their gender being the primary problem. The participants' opinions revealed that societal sexist attitudes pose a significant obstacle for female wrestlers, potentially leading to psychological problems. The gendering of sports, family obstacles, and financial difficulties were cited as challenges faced by female wrestlers, while the importance of support following success was emphasized. Based on these findings, it was suggested that societal attitudes towards female wrestlers need to change, and that financial support, particularly from families, would help overcome obstacles and pave the way for international success.

Keywords Wrestler, Woman, Societal Pressure.

<https://www.ijoss.org/Archive/v3-i1/ijoss-Volume3-issue1-13.pdf>

Giriş

Spor kavramı içerisinde barındırdığı multidisipliner yapısı nedeniyle çeşitli yönleri dikkate alınarak açıklanması mümkün olan bir olgudur. Spor, temelinde rekabet, yarışma ve hareketin yer aldığı, uluslararası düzeyde geçerliliği olan, sahip olduğu yapısı gereği belirli kurallar ve düzen çerçevesinde gerçekleştirilen toplumsal bir olgudur, şeklinde tanımlanabilir. Başka bir tanıma göre spor, insanın uyguladığı, oluşturulan kurallara göre sergilenen, mecburi durumlarda değişiklikler ve yenilikler yapılabilen, hayatın içinden gelen bir kültür unsuru olarak ifade edilmektedir. Sahip olduğu çok boyutlu yapısı ile spor, bir yandan bireyin bedensel gelişimine yardımcı olurken, diğer yandan ruhsal gelişimine de katkıda bulunmaktadır (Yel vd., 2024; Çakır vd., 2025a; 2025b). Bireysel potansiyelin farkına varılması, sorumluluk bilinci kazanılması ve bağımsız karar verme becerisi edinilmesi sporun başlıca etkileri arasında gösterilmektedir (Orta, 2018; Erdemli, 2021; Şahin & ark. 2015).

Karşılıklı olarak iki rakibin önceden belirlenmiş bir alan içerisinde, belirlenen sürede, oluşturulan kurallar çerçevesinde, bir malzeme veya araca başvurmadan bireyin sahip olduğu bedensel ve ruhsal güçlerden yararlanarak teknik üstünlük kurma ya da rakibin sırtını yere getirme mücadelesi güreş olarak tanımlanmaktadır (Açak, 2015). Yapısı gereği sporunun mücadele sırasında tüm vücut parçalarını kullandığı ve yüksek düzeyde kuvvete ihtiyaç duyduğu bir spor branşı olması sebebiyle güreş, incinme ve burkulma gibi çeşitli yaralanmaların gerçekleşebileceği bir spor olarak kabul edilmektedir (Myers & ark. 2010; Baker & ark. 1985; Jarret & ark. 1998).

Sportif faaliyetlerde kadın erkek ayrımcılığının geçmişi oldukça eskilere dayanmaktadır. Ögledi ilk olimpiyatlara bakıldığında erkek egemenliğinde yürütülen bu yarışmalarda kadınların izleyici olarak katılmaları dahi yasaktı ve gizli bir şekilde yarışma alanına seyirci olarak giren kadınlar öldürülmekteydi (Şentürk & Özdilek, 2007). Bu bedensel faaliyetlerde erkeklerin kadınlara oranla daha baskın bir biçimde yer almasının asıl nedeni biyolojik yapısı itibari ile erkeklere yüklenen anlam olarak gösterilmektedir. Söz konusu bu anlam kadınların spor dünyasında geri planda kalmalarına neden olmaktadır (Koca, 2006).

Spor çatısı altında sürekli ayrıştırılan, dışlanan ve belirli bir kalıba yerleştirilmek istenen kadının bu camia içerisindeki yeri devamlı eleştirilmiş ve sorgulanmıştır (Kane, 1995). Özellikle ataerkil toplumlarda erkekler kadınlar ile kıyaslandığında tartışmasız erkekler lehine bir üstünlüğün olduğu ve kadınların sahip olduğu hakların sınırlandırıldığı görülmektedir (Altay, 2019). Geçmiş oldukça eskilere dayanan ataerkil toplum düşüncesi, çeşitli açılardan kadınların geri planda olmalarına neden olmakta ve erkeklerin üstünlüğünü kabul etmektedir. Küçük yaşlardan itibaren kadınların ekonomik özgürlüklerini eline alarak kendi ayaklarının üzerinde geçimlerini sağlamaları gerektiği ifade edilmekte, gerekli yaşa geldiklerinde evlenerek eşleri ile birlikte yaşamlarını sürdürmeleri düşüncesi kabul görmektedir. Ataerkil toplumlarda kadın baskılanmalı ve güçsüzleştirilmelidir. Türkiye sınırları içerisinde de erkek çocukları kız çocuklara oranla daha özgür ve güçlü hissettirilirken kız çocukları ise erkek çocuklara hizmet ettirilerek güçsüzleştirilmektedir. Bu durum ataerkil toplum davranışlarının sergilendiğini göstermektedir (Arıkan, 1997; Yavuz, 2015).

Toplum içerisinde yer alan erkek ve kadınların iş dünyası, aile, adalet, eğitim vb. imkanlardan aynı oranda faydalanmaları eşitlik olarak adlandırılırken, birinin diğerine bu alanlarda üstünlük kurması toplumsal cinsiyet eşitsizliğini ortaya çıkarır (Ecevit, 2003). Günümüz dünyasında yaşamın birçok alanında toplumsal cinsiyet boyutunda kadın-erkek eşitsizliği vurgulanmaktadır. Kadın ve erkeğin bedensel yapılarının

kıyaslanması ile erkeğe yüklenen güç ve üstünlük belirten anlamlar kadının zayıf olarak nitelendirilmesine ve cinsiyetçiliğin doğmasına neden olmaktadır (Sakallı Uğurlu, 2003).

Spor, toplumsal cinsiyetçilik baskısının en yüksek seviyede olduğu alanlardan biridir ve içerisinde yer aldığı toplumun bakış açısını yansıtan önemli bir unsurdur (Cantek ve Yazar, 2009; Talimciler, 2015). Bireyler spor branşı seçimini toplumsal cinsiyeti göz önünde bulundurarak gerçekleştirmekte, beceri ve istekleri arka plana atılarak cinsiyetleri ile özdeşleştirilen spor branşlarına yönelmektedir. Bu durum özellikle kadın sporcular açısından cinsiyet eşitsizliği temelli problemlere yol açmaktadır. Erkekler tarafından gerçekleştirilmesi daha uygun görülen spor branşlarında kadın sporcuların güçlükler ile karşılaşması cinsiyet eşitsizliğini ortaya koymaktadır (Kavasoglu & Yaşar, 2017). "Jimnastik, voleybol, yüzme, tenis" vb. spor branşları kadınlar tarafından yapılması uygun görülürken, "futbol, basketbol, bok, güreş, halter" gibi branşlar erkeksi olarak nitelendirilmiştir (Koca & Demirhan, 2005).

Toplumun sahip olduğu cinsiyetçi bakış açısı ile kadın sporculara yönelik davranış ve tutumların kadın sporculara çeşitli güçlükler çıkardığı bilinmektedir. Yapılan literatür taraması neticesinde kadın güreşçilerin sporculuk yaşamlarında karşılaştıkları güçleri ele alan çalışma sayısındaki yetersizlik tespit edilmiş ve bu alanda kadın sporcuların karşılaştıkları sorunlara değinen bir çalışma yapma gereği duyulmuştur. Yapılan araştırmanın amacı, toplumun bakış açısı nedeniyle güçlüklerle karşılaşan kadın güreşçilerin sporculuk hayatlarında yaşadıkları problemleri ifade etmek, bu problemlerle tekrar karşılaşmamak adına çözüm önerilerinde bulunmak ve literatüre zenginlik katarak gerçekleştirilecek olan yeni çalışmalara ışık tutmaktır.

Materyal ve Yöntem

Bu bölümde araştırmanın modeli, araştırma grubu, veri toplama aracı ve verilerin analizi hakkında kapsamlı bilgiler yer almaktadır.

Araştırmaya Yönelik Model, Sınırlılıklar

Yapılan bu araştırma nitel araştırma yöntemlerinden "fenomenoloji" deseni ile tasarlanmıştır. Gözlem ile görüşmeye dayalı nitel veri toplama yöntemlerinden yararlanılan, algı ile olayların doğal bir ortamda kapsayıcı bir biçimde ortaya çıkarılması amacı taşıyan yöntem nitel araştırma yöntemi olarak ifade edilmektedir (Yıldırım & Şimşek, 2013). Nitel araştırma yöntemi, nicel verilerden ziyade sözel ifadelerin, deney ve ölçüm süreçlerinden çok gözlem ile yorumun ön planda olduğu bir yöntemdir. Bu yaklaşımda davranış ve tutumların kendilerinden çok, bunların ardındaki anlamların çözümlenmesi esastır. Bu yönüyle nitel yöntem, özellikle kadın araştırmalarında toplumsal ve bireysel deneyimlerin derinlemesine incelenmesine olanak sağladığından, sıklıkla tercih edilen bir araştırma yöntemi olarak öne çıkmaktadır (Kümbetoğlu, 2019). Nitel araştırma yöntemleri içerisinde yer alan fenomenoloji ise, gerçekleştirilen araştırmanın amacına yönelik tespit edilmek istenen bilgilere ulaşabilmek için "nasıl", "niçin", "neden" sorularının yöneltilerek elde edilen yanıtların ayrıntılı olarak incelenmesini içerir (Yin, 2018). Fenomenoloji desenindeki amaç, belirlenen bir konu ile ilgili derinlemesine bilgiye erişmek, bir olay hakkında açıklamalar üretmek ve bu açıklamaları yorumlamaktır (Büyüköztürk & ark., 2018).

Araştırma kadın güreşçiler ile sınırlı tutulmuştur.

Araştırma Amacı

Bu araştırmanın amacı kadın güreşçilerin perspektifinden sporculuk yaşamlarında karşılaştıkları güçlükleri ortaya koymaktır.

Veri Toplama Araçları

Araştırmada veri toplama tekniği olarak yarı yapılandırılmış görüşmeden yararlanılmıştır. Yarı yapılandırılmış görüşmelerde araştırmacı tarafından önceden belirlenen sorulara yönelik cevaplara ulaşılabilirken, ihtiyaç doğrultusunda daha kapsamlı bilgiler elde edebilmek için araştırmacının katılımcılara yeni sorular yöneltebilmesi mümkündür (Gürbüz & Şahin, 2018). Araştırma soruları hazırlanırken konu ile alakalı literatür taraması gerçekleştirilmiştir. Bu tarama sonucunda ulaşılmak istenen araştırma sorusuna uygun olan sorulardan bir havuz oluşturularak uzman görüşüne sunulmuştur. Uzman görüşü ile birlikte katılımcılara yöneltilen sorular belirlenmiş ve araştırmaya dahil edilmiştir. Katılımcılara elde edilen bilgilerin yalnızca bilimsel olarak kullanılacağı aktarılmış ve ortalama 30-40 dakika süren görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Görüşme esnasında katılımcıların izni doğrultusunda veri kaybının en düşük seviyeye indirilmesi amacıyla ses kayıt cihazı ile veriler saklanmış ve daha sonra araştırmaya eklenmiştir.

Araştırmacı tarafından katılımcılara görüşme sırasında yöneltilen sorular şu şekildedir;

- Güreşe başlarken ailenizin desteği veya engellemesi oldu mu?
- Güreşe başladığınızda çevrenizin tepkisi ne oldu?
- Bir kadın güreşçi olarak yaptığınız spor branşında ne gibi güçlüklerle karşılaştınız?
- Toplumun cinsiyetçi bakış açısı nedeniyle psikolojik problemler yaşadınız mı?
- Tesis, malzeme ve maddi destek konusunda kadın olmanızdan kaynaklı problemler yaşadınız mı?
- Güreşte başarıya ulaştıktan sonra aileniz ve çevrenizin size karşı bakış açısı değişti mi?
- Sizce kadın güreşçilerin karşılaştıkları güçlüklerle karşı çözüm önerileri neler olmalıdır?

Araştırma Grubu

Araştırma grubunu Türkiye'nin çeşitli kulüplerinden aktif sporculuk hayatlarına devam eden 18 yaş üstü 9 kadın güreşçi oluşturmaktadır. Araştırma grubunun belirlenmesinde amaçlı örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Amaçlı örnekleme, araştırılması hedeflenen konuya yönelik araştırmacı tarafından ulaşılmak istenen bulgulara erişilebileceği düşünülen özelliğe sahip deneklerin seçilmesi sürecini kapsamaktadır (Gürbüz & Şahin, 2018). Araştırma için uygun olduğu tespit edilen kadın güreşçilere araştırma hakkında detaylı bilgi verilmiş ve bu doğrultuda gönüllülük ilkesi esas alınarak katılımcılar araştırmaya dahil edilmiştir. Kişisel bilgilerin gizliliği kapsamında ve yaşadıklarını daha rahat bir biçimde ifade edebilmeleri için katılımcıların kimlikleri gizli tutulmuştur.

Veri Analiz Teknikleri

Araştırmacı tarafından katılımcılara yöneltilen sorular ile ulaşılan veriler betimsel analiz tekniğinden faydalanarak özetlenmiş, yorumlanmış ve analiz gerçekleştirilmiştir. Betimsel analize göre ulaşılan bulgular belirlenen temalar doğrultusunda özet haline dönüştürülür ve yorumu gerçekleştirilir. Bu analiz türünde gözlem veya görüşme yoluyla ulaşılan verilerin dikkat çekici bir biçimde aktarılabilmesi için doğrudan alıntılara sıklıkla yer verilmektedir. Araştırma neticesinde ulaşılan verilerin düzenlenip yorumlanarak okuyucuya aktarılması betimsel analizin amacını ortaya koymaktadır. Katılımcılardan alınan verilere göre sistematik bir şekilde betimleme gerçekleştirilir, betimlemeler açıklanarak yorumlanır, neden-sonuç ilişkileri kurulur ve bazı sonuçlar elde edilir

(Yıldırım & Şimşek, 2013). Araştırmada katılımcıların gizliliğinin korunması amacıyla K1, K2, K3 şeklinde kodlamalar verilmiştir. Araştırmanın iç ve dış geçerliliği ile güvenilirliğinin sağlanması adına yapılan literatür taraması neticesinde hazırlanan soru havuzundan uzman görüşü alınarak seçilen ve konuya uygun olarak şekillendirilen sorulara yer verilmiş, katılımcılardan toplanan veriler ayrıntılı bir şekilde betimlenmiş ve doğrudan alıntı yoluyla araştırmaya dahil edilmiştir. Ayrıca araştırma kullanılan yöntem de detaylı bir biçimde tanımlanmıştır. Elde edilen verilerin kendi içerisinde tutarlı bir yapıya sahip olmasına ve benzer bir ortamda tekrardan sınıanabilir olmasına iç ve dış geçerlilik kapsamında dikkat edilmiştir.

Bulgular

Araştırmanın bu bölümünde kadın güreşçilerin sporculuk yaşamlarında karşılaştıkları güçlüklerle yönelik görüşlerine yer verilmiştir.

Güreşe başlarken ailenizin desteği veya engellemesi oldu mu?

Katılımcıların güreşe başlarken karşılaştıkları aile desteği veya engellemesine yönelik görüşleri şu şekildedir;

K1: “Güreşe başlamadan önce çeşitli spor branşları ile ilgilendim, hentbol, karate, basketbol gibi. Bu spor branşlarını yaparken ailem hep destek oldu ama güreşe başlamak istediğimi belirttiğimde babam destek olurken annem senelerce engel oldu. Sebebi kibar ve naif şeylerle ilgilenen kızın güreşle ne işi var diye düşünmesiydi. Babamla birlikte annemi ikna etmeye çalıştık bazen kabullense de tartıştığımızda beni güreşe göndermemekle tehdit ediyordu. Bende kaçarak antrenmanlara gidiyordum.”

K2: “Erkek kardeşim güreş yapıyordu. Daha sonra kadın güreşinin yaygınlaşması ile birlikte bende güreş başladım. Ailem her konuda bana çok yardımcı oldular beni sürekli desteklediler.”

K3: “Arkadaşımın önerisi ile güreşe başladım. Güreşçilik hayatımda özellikle babam hiç destekçim olmadı. Antrenmanlara giderken hep bahane uydurmak zorunda kalıyordum.”

K4: “Ailem güreşe başladığımda bu sporun bir kadına yakışmadığını ve yapmamam gerektiğini söylediler engellediler. Bu konuda beni desteklemediler.”

K5: “Ailemin herhangi bir desteklemesi olmadı. Engellemesi de olmadı, bu konuda yorumsuz kaldılar.”

K6: “Evet oldu her kadın sporcunun yaşadığı gibi bende sorun yaşadım. Güreşe erkek sporu dediler ve yapmamı istemediler.”

K7: “Ailem güreş yapmam konusunda bana hiç sıkıntı çıkartmadı. Her zaman bu konuda bana destek oldular. Hiçbir zaman güreş yapmama engel olmadılar. Güreş yapmam konusunda devamlı gururlu bir şekilde arkamda durdular.”

K8: “Ailemin engeli ile karşılaşmadım. Her zaman desteklediler.”

K9: “Güreş hayatımın henüz başında özellikle babamın engellemesi ile karşılaştım. Babam güreşçi olmam konusunda bana hiç destek vermedi. Dini açıdan uygun olmadığını, bu spor bize ters diyerek yapmamı istemediğini belirtti”

Kadın güreşçilerin güreşe başlarken ailelerinin desteği veya engellemesi durumuyla karşılaşması sorusuna K1, K3, K4, K6, K9 aile engellemesi ile karşılaştıklarını ve aile bireylerinin desteklemediğini ifade ederken, K2, K7, K8 ailelerinin güreş yapmalarını desteklediklerini belirtmiştir. K5 ise ailesinin güreş yapması konusunda tarafsız kaldığını herhangi bir destek veya engelleme ile karşılaşmadığını vurgulamıştır.

Güreşe başladığınızda çevrenizin tepkisi ne oldu?

Katılımcıların güreşe başladığında çevresinin verdiği tepkiye yönelik görüşleri şu şekildedir;

K1: “Diğer spor branşları ile ilgilenirken çevremdeki insanlar ne güzel spor yapıyorsun gibi şeyler söylerken güreş yapmaya başladığımı öğrendiklerinde kadın güreş mi yapar saçmalama gibilerinden ifadeler kullandılar. Hatta bir keresinde babamın arkadaşı, benim kızım güreş yapmak istese şiddet uygulardım ve namusunla yaşa derdim şeklinde bir tepkide bulunmuştu.”

K2: “Ailemiz ve akrabalarımız içerisinde birçok kişinin güreş geçmişi olduğu için bu konuda kötü bir tepki ile karşılaşmadım. Zaten yakın bir akrabamızın olimpiyat şampiyonu olması çevrem beni desteklemesini sağladı. Ailenin ilk kadın güreşçisi olmakta bu desteklerin artmasına yardımcı oldu. Ancak desteklemeyen bir kesimde olmadı değil.”

K3: “Güreş yapmaya başladığımı öğrendiklerinde çevrem tarafından çeşitli olumsuz tepkilere maruz kaldım. Kız güreş mi yapar, erkekler güreş yapar kız dediğin evinde oturur iş yapmayı öğrenir şeklinde ifadeler kullandılar bana karşı. Çevremdeki insanların bu tip konuşmalarından ailemde etkileniyordu ve bu durum benim güreş yapmamı daha da zorlaştırdı.”

K4: “Çevremiz tepkisi pek olumlu olmadı maalesef. Sen kızsın yapamazsın dediler. Başaramazsın gibi söylemlere çok fazla maruz kaldım. Bir kıza güreş yapmak yakışmıyor dediler ve başka bir spor branşına yönelmemi istediler.”

K5: “Bir kadının güreş yapamayacağını söylediler. Kadın güreş mi yapar, zaten bir zorlandığında kendin bırakırsın, beceremezsin, iki zor görünce kaçarsın gibi şeyler söylendi güreşi bırakmam için. Dolayısıyla çevredekilerin tepkisi iyi olmadı.”

K6: “Çevremden birkaç defa güreş ne be erkek sporu değil mi o nasıl onlar gibi hareketler yapacaksın diye tepkilerle karşılaştım. Olumlu yaklaşmadılar.”

K7: “Çevredekiler benim güreş yapmaya başladığımı öğrendiklerinde destek oldular. Ailem, arkadaşlarım ve çevrem desteği beni daha sonralarda öğretmenlerimin ve okuldaki diğer öğrencilerinde desteklemesini sağladı.”

K8: “En basiti sen kızsın yapamazsın dediler ve güreş yapmama hiç iyi gözle bakmadılar ve iyi tepkide bulunmadılar.”

K9: “Yaşadığım yer küçük olduğu için çevremdeki insanlar güreşe hep dini açıdan baktılar. Güreş kıyafetleri açık olduğu için yapmamı istemediler tepki gösterdiler.”

Kadın güreşçilerin güreşe başladıktan sonra çevrelerinin göstermiş olduğu tepkilere yönelik soruya K1, K3, K4, K5, K6, K8, K9 çevreleri tarafından olumlu yaklaşmadığı, bir kadının güreş yapmaması gerektiği dolayısıyla olumsuz tepkilere maruz kaldıklarını belirtmiştir. Bu durumun aksine K2 ve K7 ise çevredekilerin olumlu tepkilerinin olduğu ve güreş yapmalarını destekledikleri ifade etmiştir.

Bir kadın güreşçi olarak yaptığınız spor branşında ne gibi güçlüklerle karşılaştınız?

Katılımcıların güreşçilik yaşamlarında kadın bir güreşçi olmalarından kaynaklı yaşadıkları güçlüklerle ilişkin görüşleri şu şekildedir;

K1: “Partner eksikliği çok yaşadım. Erkek güreşçiler kadınlarla genellikle güreşmek istemiyorlar ve bu durum benim antrenmanlarda sorun yaşamama neden oldu. Ayrıca kadın antrenör sayısı da oldukça azdı ve erkek antrenörlerle çalıştımda zorluk çektim.”

K2: “Mayo konusu beni oldukça zorladı. Mayo giydiğimde toplumumuzun bakış açısından dolayı sürekli eleştiri aldım, kadın mayo mu giyer diyorlardı ve bu durum beni rahatsız etti. Mayo giydiğim zaman birileri sürekli beni izliyor gibi hissediyordum. Çok fazla kadın güreş mayosu bulamıyorduk zaten. Antrenmanlarda da rahat bir şekilde hareket edemiyordum.”

K3: “Kıyafet konusunda çok fazla zorlukla karşılaştım. Giydiğim güreş kıyafetleri sebebiyle sürekli kötü eleştirilere maruz kaldım. Giydiğim kıyafetlerden dolayı birçok kez antrenmana alınmadığım dahi oldu.”

K4: “Erkekler tarafından kadın güreşçi olduğum için alay konusu olduğum durumlar oldu. Özellikle güreş mayosu güreşçilik hayatımda en çok zorlandığım konu oldu. Mayo giydiğim için alay edildim ve ailemden de azar işittim.”

K5: “Kadın güreş mayosu bulamamak ve bulduğumuzda da açık olmasından dolayı kötü gözle bakılmak en büyük güçlüktü.”

K6: “Kıyafet ile ilgili sorun yaşadım. Kıyafetin açık olması olumsuz tepkilerle karşılaşmama sebep oldu.”

K7: “Giyim, kuşam konusunda güreş yaparken çok zorluk yaşadım. Ayrıca kadın güreşçi sayısının az olması, antrenmanları erkekler ile birlikte yapmak zorunda kalmak beni en çok zorlayan nedenler arasındaydı.”

K8: “Kadın güreşçi olduğum için antrenmanlarda sürekli erkek güreşçiler tarafından dışlanmak, antrenmanlarda partnersiz kalma durumu ile çok karşılaştım.”

K9: “Güreşe ilk başladığım zamanlar kıyafet konusunda tedirgin oluyordum. Antrenmanda giydiğim kıyafetler üzerime yapışıyordu. Benim antrenörümde erkek olduğu için bu durum beni rahatsız etti.”

Kadın güreşçilerin güreşçilik yaşamlarında spor branşlarına yönelik yaşadıkları güçlükleri tespit etmek amacıyla sorulan soruya K2, K3, K4, K5, K6, K7 ve K9 güreş mayosu konusunda çok fazla güçlüklerle karşılaştıklarını, mayo bulmakta güçlük çektiklerini ve mayo giydiklerinde ise bu durumun hoş karşılanmadığını kendilerinin de rahatsız olduklarını ifade etmiştir. K1 ve K8 ise kadın güreşçi sayısının az olması sebebiyle erkeklerle aynı ortamda antrenman yapmak durumunda kaldıklarını, bazen erkek güreşçilerin kendileri ile antrenman yapmak istememelerinden dolayı partnersiz kaldıklarını belirtmiştir.

Toplumun cinsiyetçi bakış açısı nedeniyle psikolojik problemler yaşadınız mı?

Katılımcıların toplumun cinsiyetçi bakış açısı sebebiyle problem yaşayıp yaşamadıklarına dair görüşleri şu şekildedir;

K1: “Hayır bir problem yaşamadım çünkü insanların ne söylediğini umursamadım sadece işimi yaptım.”

K2: “Toplumun güreş yapmamı desteklemeyen kesimi kadın evde otursun, evlensin, okul okusun, kadından güreşçi mi olur diye düşünmesi ve sürekli kötü yorum yapması ister istemez beni üzdü.”

K3: “Branşımız toplum tarafından erkek sporu olarak görüldüğü için, bu hareketleri yapamazsın, kolun kırılır, bacağın ağrır, otur erkekleri izle gibi söylemlere çok maruz kaldım. Bundan dolayı bu söylemler beni yıprattı.”

K4: “Evet yaşadım. Toplum tarafından yapılan olumsuz yorumlar beni çok üzdü. Ciddi motivasyon kayıpları yaşamama ve psikolojimin kötü etkilenmesine neden oldu.”

K5: “Evet etkilediği dönemler oldu ve üzüldüm. Toplumun bakış açısından dolayı söylenenler yüzünden devamlı kafamda kurdum. Bu süreç beni yıprattı ama her zaman başarabileceğime, bunları aşabileceğime inanmaya çalıştım ve çaba sarf ettim.”

K6: “Dış etkenlere kulağımı kapattım, güreşe odaklandım.”

K7: “Güreşin toplum tarafından erkek sporu olarak benimsenmesi benim üzerimde çeşitli psikolojik baskılara neden oldu. Bu baskılardan psikolojik olarak olumsuz etkilendim ve problemler yaşadım.”

K8: “Erkeklerin yaptığı bir spor olarak görüldüğü için toplumun kötü söylemleri beni psikolojik olarak kötü etkiledi ve psikolojik olarak beni düşürdü.”

K9: “Evet yaşadım. Güreşi sadece erkekler yapar, bir kız için uygun değil gibi söylemlerden dolayı toplumsal baskıya maruz kaldım. Bu baskı nedeniyle psikolojik açıdan kötü etkilendim ve isteğim kırıldığı için güreşmek istemediğim dönemler oldu. Psikolojik olarak kendimi çok kötü hissetmeye başladım ve antrenmanları aksattığım günler dahi oldu.”

Kadın güreşçilerin toplumun cinsiyetçi bakış açısı nedeniyle karşılaştıkları güçlükleri anlamaya yönelik sorulara K2, K3, K4, K5, K7, K8 ve K9 toplumun cinsiyetçi bakış açılarından etkilendiklerini ve bu durumun kendilerinde psikolojik olarak problemlere yol açtığını ifade etmiştir. K1 ve K6 ise toplumun cinsiyetçi bakış açısının psikolojik olarak kendilerini olumsuz etkilemediği ve dış etkenlere kulaklarını kapatarak sadece güreşe odaklandıklarını belirtmiştir.

Tesis, malzeme ve maddi destek konusunda kadın olmanızdan kaynaklı problemler yaşadınız mı?

Katılımcıların tesis, malzeme ve maddi destek konusunda kadın oldukları için karşılaştıkları problemlere yönelik görüşleri şu şekildedir;

K1: “İlk başlarda kadın güreşine yönelik destekler yok denecek kadar azdı, kulüp neredeyse yoktu. Buda maddi açıdan problemler yaşamama neden oldu”

K2: “Tesis konusunda çok sıkıntı yaşadım. Kadınlara yönelik malzeme desteği yoktu. Çok fazla emek verdim ancak bazen bu eksiklikler emeklerimin boşa gitmesine yol açtı.”

K3: “Kulübe gelen mayolar erkek mayolarıydı ve ben kadın olduğum için o mayoları giyemedim. Giydiğim zaman erkek mayosu çok açık olduğu için altına tişört giymek zorunda kaldım ama maç sırasında da buna müsaade edilmiyordu. Ayrıca kadın olduğum için ayağıma uygun güreş ayakkabısı bulma konusunda da çok problem yaşadım.”

K4: “Bana verilen güreş malzemeleri kadınlara özgü malzemeler değildi. Erkek malzemeleri ile antrenman yapmak durumunda kaldım.”

K5: “Kulüp tarafından kadın güreşçilere yönelik maddi açıdan bir malzeme desteği sunulmadığında kendi imkanlarımla malzeme temin etmeye çalıştığım dönemler oldu. Bu konuda problem yaşadım.”

K6: “Piyasada hep erkekler için yönelik güreş malzemeleri vardı. Özellikle kadınlara yönelik güreş ayakkabısı bulmakta çok zorluk çektim. Ayrıca henüz kadın mayoları yokken erkek mayoları giymek durumunda kaldım ve o mayolarda çok açık olduğu için zorlandım.”

K7: “Güreşe başladığımda kadınlara yönelik malzeme eksikliğinden dolayı erkek mayosu ve güreş ayakkabısı giymek zorunda kaldım. Erkek mayosu fazla açık olduğu için içine tişört, altına da şort giymek zorunda kaldım.”

K8: “İlk başlarda kadınlar için mayo eksikliği konusu en çok problem yaşamama neden olan durum oldu. Erkek mayosu giymek zorunda kalıyordum ve bu durum beni rahatsız etti.”

K9: “Evet yaşadım. Kulüp kadın güreşine maddi destek vermediği için erkek mayosu giymek zorunda kaldım. Ancak bu durum beni rahatsız etti ve kendi imkanlarımla malzemelerimi alarak yıllarca güreştim.”

Kadın güreşçilerin tesis, malzeme ve maddi destek konusunda kadın olmalarından kaynaklı yaşadıkları problemlere ilişkin sorulara, K3, K4, K5, K6, K7, K8 ve K9 özellikle kadınlara özgü güreş malzemeleri bulma konusunda problemler yaşadıkları, yeterli düzeyde desteğin sağlanmaması nedeniyle bazı durumlarda erkek mayosu giymek durumunda kaldıklarını belirtmiştir. K1 ve K2 ise bu problemlere ek olarak tesis eksikliği ve kulüpten kadın güreşçilere yönelik maddi destek eksikliği ile karşılaştıklarını ifade etmiştir.

Güreşte başarıya ulaştıktan sonra ailenizin ve çevrenizin size karşı bakış açısı değişti mi?

Katılımcıların güreşte başarıya ulaştıktan sonra aile ve çevrenizin size karşı bakış açısı değişti mi sorusuna yönelik görüşleri şu şekildedir;

K1: “Madalya aldıkça ailemin de çevrem de desteği tam oldu. Güreşe devam etmem, bırakmam için her şeyi yaptılar.”

K2: "Ailem ve çevrem zaten güreş yapmamı destekliyor ve beni motive ediyordu. İlerleyen süreçte elde ettiğim başarılar ve kazandığım madalyalar sayesinde bu destek artarak devam etti."

K3: "Evet değişti. Türkiye'de çeşitli dereceler elde ettikten sonra gazete ve televizyonlarda haberlere çıktım. Bu durum babamın güreş yapmama karşı olan olumsuz düşüncesini değiştirdi. Benim kızım Türkiye 2.si oldu diyerek benimle övünmeye başladı ve güreş yapmamı destekledi."

K4: "Başarı elde ettikten sonra çok olumlu geri dönütler almaya başladım. Başlarda bana güvenilmemesi üzülmeme ve motivasyonumu yitirmeme sebep olurken başarı ile birlikte bana olan güvenin artması motivasyon kaynağı oldu."

K5: "Evet. Önceleri olumlu olarak bana bakılmazken başarı sonrası yapılan yorumlar olumluya dönüşmeye başladı."

K6: "Derece aldıkça özellikle ailemin bana karşı olan bakış açısının değiştiğini hissettim."

K7: "Değişti tabii ki. Ailem beni zaten destekliyordu ancak başarılar onların benden daha çok gurur duymalarını sağladı. Özellikle çevremden beni desteklemeyenlerin bana karşı olan bakış açıları tamamen değişti. Bu durum beni fazlasıyla mutlu etmeye başladı."

K8: "Çevremdekilerin bakış açısı değişti. İlk önceleri yapamayacağımı söyleyip olumsuz konuşan insanlar başarı geldikten sonra desteklemeye başladılar."

K9: "Evet çok değişti. Bana karşı gelen ailem ve arkadaşlarım derece yaptıktan sonra yanımda oldular. Daha sonra güreş sadece erkek sporu değil kadınlarda yapılabilir şeklinde yorumlar almaya başladım. Bu destek beni daha çok motive etti ve bende daha sıkı çalışmaya başladım."

Kadın güreşçilerin başarı elde ettikten sonra aile ve çevrenin kendilerine karşı bakış açısında meydana gelen değişikliklere yönelik sorulan soruya K1, K3, K4, K5, K6, K7, K8 ve K9 kendilerine karşı olan düşüncelerin değiştiğini, başlarda olumsuz yorum yaparak desteklemeyen kişilerin başarı elde etmeye başladıktan sonra düşüncelerinin değiştiği ve destek olmaya başladıklarını ifade etmiştir. K2 ise zaten sürecin başından beri ailesi ve çevresinin desteğini gördüğü dolayısıyla da başarının onların düşüncesinde bir değişiklik oluşturmadığını belirtmiştir.

Sizce kadın güreşçilerin karşılaştıkları güçlülere karşı gözüm önerileri neler olmalıdır?

Katılımcıların kadın güreşçilerin karşılaştıkları güçlülere karşı çözüm önerilerine yönelik görüşleri şu şekildedir;

K1: "Kadın güreşine olan maddi destek artırılmalı. Kadın antrenör sayısı artırılmalı. Güreşte kadın erkek ayrımı ortadan kaldırılmalı. Her iki tarafta aynı doğrultuda kabul edilmeli ve desteklenmeli."

K2: "Toplumun kadın güreşine ve kadın sporculara karşı olan bakış açısı değiştirilmeli ve daha fazla bu alana maddi yatırım yapılmalı."

K3: "Kadın güreşine yönelik malzeme desteği artmalıdır. Çevrenin kadınların güreş yapmasına yönelik olumsuz düşünceleri değiştirilmeli. Güreşin sadece erkek sporu olmadığı fikri yayılmalı, kadınlar spor camiasının çeşitli kademelerinde görevlendirilmeli."

K4: "Güreşte kadınların yer almasına karşı yapılan olumsuz yorumlara son verilmeli, kadınlarında güreşebileceği kabul edilmeli. Kadın güreşçilerin motivasyonu kırılmamalı aksine motive edilmeli."

K5: "Kesinlikle kadın antrenörlerin sayısı artmalı. Bu antrenörlerin sporcularını daha iyi anlayabilmeleri için kendilerinin de güreş yapmış olmaları gerekmektedir."

K6: "Aile desteği çok önemli. Aileler mutlaka çocuklarının aldıkları karara saygı duymalı, güreş yapmalarını desteklemeli."

K7: “Kadın güreşçilerin giydiği kıyafetler artık normal olarak karşılanmalı. Bu konuda sürekli kadın güreşçiler eleştirilmemeli ve toplumun bakış açısı değiştirilmeli.”

K8: “İnsanların güreşi sadece bir erkek sporu olarak görmemeleri, bu sporu kadınlarında yapabileceğini anlamalı ve kafa yapılarını değiştirmeleri gerekmektedir.”

K9: “Güreş mayosu açık bir kıyafet olduğu için kapalı kadınlarında yapabilmesi adına onların giyebileceği mayolar tasarlanmalı ve kapalı kadınlarında güreş yapabilmelerine yardımcı olunmalı.”

Kadın güreşçilerin karşılaştıkları sorunlara yönelik çözüm önerilerini belirtmelerinin istendiği soruya katılımcılar, toplumun kadın güreşçilerine karşı olan bakış açısının değiştirilmesi, ailelerin güreş yapmak isteyen kızlarını desteklemesi, kadın güreşine yönelik maddi destek ve malzeme desteğinin artırılması gerektiğini ifade etmiştir. Ayrıca bu alanda kadın antrenör sayısının artmasının ve erkeklere verilen değerin kadın güreşçilere de verilmesi gerektiği düşüncesi belirtilmiştir.

Tartışma ve Sonuç

Araştırmada kadın güreşçilerin toplumun bakış açısı nedeniyle karşılaştıkları güçlükler incelenmiş ve çeşitli bulgulara ulaşılmıştır. Elde edilen bulgulara göre, kadın güreşçilerin çoğunluğunun aile desteğinden mahrum kaldığı sebebinin ise güreşin bir erkek sporu olarak değerlendirilmesinden kaynaklandığı görülmüştür. Ailesi tarafından destek gören kadın güreşçilerin ise sporcu bir aileden gelmelerinin veya ailesinin cinsiyetçi bir bakış açısına sahip olmamalarının etken olduğu tespit edilmiştir. Güreşe başladıklarında çevrelerinin göstermiş olduğu tepkilerin büyük bir kısmının olumsuz olduğu, kadından güreşçi olmaz düşüncesinin toplumda hakim olması sebebiyle güçlük yaşadıklarını ifade etmişlerdir. Araştırmamıza benzer şekilde Uluç (2023) tarafından gerçekleştirilen çalışmada, kadın futbolcuların büyük bir kısmının futbola başladıklarında aile ve çevrelerinin futbolu bir erkek sporu olarak görmesi, kadının futbol oynamaması gerektiğini düşünmesi nedeniyle olumsuz tepkiler aldıklarını tespit etmiş ve bu konuda zorluk yaşadıklarını vurgulamıştır.

Kadın güreşçilerin güreşçilik yaşamlarında karşılaştıkları güçlükler arasında güreş mayosu bulmak ve giymek en önemli güçlüklerden biri olurken, erkekler ile aynı ortamda güreş yapmanın veya erkekler tarafından dışlanmanın diğer bir güçlük olduğu katılımcıların ifadeleri sonucunda tespit edilmiştir. Ayrıca toplumun bakış açısı nedeniyle psikolojik olarak olumsuz etkilenen güreşçilerin oranı da etkilenmeyenlere göre oldukça fazla olduğu belirlenmiştir. İnan & ark. (2025) tarafından yapılan çalışmada da kadın futbolcuların cinsiyetleri sebebiyle yaptıkları spor branşında güçlükler yaşadıkları, erkekler tarafından sürekli zorbalığa maruz kaldıkları sonucuna ulaşılmıştır. Bununla birlikte psikolojik olarak da kötü etkilendikleri ve bu sebeple yüksek düzeyde kaygılı ve mutsuz oldukları bulgusu elde edilmiştir.

Yapılan araştırmada kadın güreşçilerin çoğunluğu malzeme yetersizliği konusunda güçlük yaşarken bazı durumlarda erkek malzemeleri kullanmak zorunda kaldıklarını belirtmişlerdir. Ayrıca sürecin başlangıcında güreş yapmalarına engel olanların başarı elde ettikten sonra kendilerini desteklemeye başladıkları da ulaşılan sonuçlar arasındadır. Araştırmamıza paralel olarak Narin & ark. (2022) tarafından yapılan çalışmada, kadın sporcuların spora ilk başladığı dönemlerde engellemeler ve kötü yorumlara maruz kaldıkları ancak başarıya ulaştıktan sonra kendilerine karşı bakış açısının olumluya döndüğü görülmüştür.

Kadın güreşçilerin sporculuk yaşamlarında karşılaştıkları güçlüklerin giderilmesi adına belirttikleri çözüm önerileri incelendiğinde, toplumun cinsiyetçi bakış açısının değiştirilmesi, ailelerin kızlarına karşı destekçi bir açıdan yaklaşması, kadın güreşine

yönelik yatırımların artırılması, kadın antrenör sayısının artırılması ve erkek güreşine verilen değer kadına güreşine de verilmesi durumunda kadın güreşçilerin en sık karşılaştıkları güçlüklerin giderilebileceği çözüm önerileri olarak ifade edilmiştir. Rowe (1996) sporun duygusal, ideolojik ve simgesel boyutlarının doğru biçimde kullanılması durumunda, toplumsal ve kültürel açıdan adalet ve eşitlik mücadelesinde güçlü bir araç haline gelebileceğini ifade etmiştir.

Sonuç olarak yapılan çalışmada elde edilen bulgular incelendiğinde kadın güreşçilerin gerek toplumun cinsiyetçi bakış açısı nedeniyle gerekse çeşitli faktörler dolayısıyla sporculuk yaşamlarında güçlüklerle karşılaştıkları görülmektedir. Özellikle güreşin bir erkek sporu olarak görülmesi kadına güreşçilerin önünde en büyük engellerden bir olarak ifade edilirken, aile desteğinin de önemine vurgu yapılmıştır. Bu durumdan hareketle bireyin spor branşı seçiminde cinsiyet faktörünün rol oynamaması, toplumun cinsiyetçi bakış açısından kurtularak kadınların ilgi ve yetenekleri doğrultusunda yapmayı tercih ettikleri spor branşlarına yönelmelerinin olağan bir durum olduğu düşüncesinin yaygınlaştırılması ve kadın güreşi başta olmak üzere kadın sporculara yönelik desteğin artırılması kadın sporcuların gelişim kaydederek ülkenin sporda başarı çitasını üst seviyelere taşımasına yardımcı olacaktır.

Beyanlar / Declarations

Etik Onay ve Katılım Onayı / Ethics approval and consent to participate

Bu çalışmanın hazırlanma ve yazım sürecinde "Yükseköğretim Kurumları Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Yönergesi" kapsamında bilimsel, etik ve alıntı kurallarına uyulmuş olup; toplanan veriler üzerinde herhangi bir tahrifat yapılmamış ve bu çalışma herhangi başka bir akademik yayın ortamına değerlendirme için gönderilmemiştir. Makale ile ilgili doğabilecek her türlü ihlallerde sorumluluk yazara aittir. Bu araştırma için Bayburt Üniversitesi Rektörlüğü Etik Kurulu'nun 19.11.2025 tarih ve 510 sayılı kararı ile etik kurul onayı alınmıştır.

During the preparation and writing of this study, the principles of scientific integrity, ethics, and citation, as stipulated in the "Higher Education Institutions Scientific Research and Publication Ethics Directive," were fully observed. No falsification was made on the collected data, and this study has not been submitted to any other academic publication platform for evaluation. The author bears sole responsibility for any potential violations that may arise regarding the article. Ethical approval for this study was obtained from the Ethics Committee of Bayburt University Rectorate (Decision No: 510, dated 19 November 2025). The research proposal was reviewed by the committee and approved as being in compliance with ethical principles.

Veri ve Materyal Erişilebilirliği / Availability of data and material

Bu çalışmanın bulgularını destekleyen veriler, makul talepler üzerine sorumlu yazardan temin edilebilir. Veri seti yalnızca akademik amaçlar için erişilebilir olacak ve verilerin herhangi bir kullanımı, orijinal çalışmayı referans gösterecek ve katılımcıların gizliliğini koruyacaktır.

The data that support the findings of this study are available from the corresponding author upon reasonable request. The dataset will be accessible only for academic purposes, and any use of the data will recognize the original study and maintain the confidentiality of the participants.

Çıkar Çatışması / Competing interests

Yazarlar, bu makalede sunulan çalışmayı etkileyebilecek herhangi bir çıkar çatışması veya kişisel ilişkiye sahip olmadıklarını beyan etmektedirler.

The authors declare that they have no known competing financial interests or personal relationships that could have appeared to influence the work reported in this paper.

Yazar Katkıları / Authors' Contribution Statement

Bu çalışmada birinci yazar ve ikinci yazarın katkısı %100'dür.
This study was conducted with a 100% contribution from the first author and second author.

Fon Desteği / Funding

Bu çalışma, kamu, özel veya kar amacı gütmeyen sektörlerdeki fon sağlayıcı kurumlardan herhangi bir özel destek almamıştır.

This research received no external funding.

Teşekkür / Acknowledgements

None.

References / Kaynaklar

- Açak, M. (2015) The importance of motor tests in reducing the injury of children who are new to wrestling. *International Journal of Wrestling Science*, 5.(1), 47-51.
- Altay, S., Sultana, A. (2019). Ataerkillik ve kadının ikinciliği; kurumsal bir analiz. *E-Şarkiyat İlimi Araştırmalar Dergisi*, 1(23), 417-427.
- Arıkan, G. (1997). Ataerkillik kavramıyla ilgili sosyolojik tartışmalar. *Hacettepe Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dergisi*, 14 (1-2) , 1-24.
- Baker BE, Peckham AC, Puppato F, Sanborn JC. (1985). Review of meniscal injury and associated sports. *Am J Sports Med*, 13 (1), 1-4.
- Büyüköztürk, Ş., Çakmak, E. K., Akgün, Ö. E., Karadeniz, Ş. & Demirel, F. (2018). Eğitimde bilimsel araştırma yöntemleri. (25. Baskı). Ankara: Pegem Akademi.
- Cantek, F. & Yazar, B. (2009). Erken Cumhuriyet dönemi dergi ve gazetelerinde spor ve kadın (1928-1960). *İletişim Kuram ve Araştırma*, 0(29), 201-218.
- Çakır, Z., Çatıkkaş, F., Türkmen, M., Şengönül, A., Yaman, M., Öktem, T., Gönen, M., Güzel, S., & Yel, K. (2025a). Preservice teachers' attitudes toward pedagogical humour: The role of physical activity, sociodemographic factors, and academic discipline. *BMC Psychology*, 13, 1423. <https://doi.org/10.1186/s40359-025-03751-4>
- Çakır, Z., Erbaş, Ü., Gönen, M. A., Ceyhan, M., Öktem, T., Kul, M., Dilek, A.N., & Güzel, S. (2025b). Examination of trauma levels and earthquake stress coping strategies of university students who exercise and do not exercise after an earthquake. *BMC Psychology*, 13, 867. <https://doi.org/10.1186/s40359-025-03108-x>
- Ecevit, Y. (2003). Toplumsal cinsiyetle yoksulluk ilişkisi nasıl kurulabilir? Bu ilişki nasıl çalışılabilir? *C.U. Tıp Fakültesi Dergisi*; 25(4), 83-88.
- Erdemli, A. (2021). Spor felsefesi. İstanbul: E Yayınları.
- Gürbüz S. & Şahin F. (2018) Sosyal bilimlerde araştırma yöntemleri. Ankara: Seçkin Yayınları.
- İnan, M., Kurtuldu, T., & Cihan, B. B. (2025). Kadın futbolcuların perspektifinden yaşadığı problemleri anlamak. *Uluslararası Sosyal Ve Eğitim Bilimleri Dergisi*, (23), 128-141.
- Jarret GJ, Orwin JF, Dick RW. (1998). Injuries in collegiate wrestling. *Am J Sports Med*, 26(5), 674-80.
- Kane, M. J. (1995). Resistance/transformation of the oppositional binary: Exposing sport as a continuum. *Journal of Sport and Social Issues*, 19(2), 191-218.
- Kavasoğlu, İ., & Yaşar, M. (2017). Toplumsal cinsiyet normlarının dışındaki sporcular. *Spor Bilimleri Dergisi*, 27(3), 118-132.
- Koca, C. (2006). Beden eğitim ve spor alanında toplumsal cinsiyet ilişkileri. *Spor Bilimleri Dergisi Hacettepe Journal of Sport Sciences*, 17(2), 81-99.
- Koca, C., & Demirhan, G. (2005). Beden eğitimi ve spor alanında toplumsal cinsiyetin yeniden üretimi. *Hacettepe Spor Bilimler Dergisi*, 16(4), 200-228.
- Kümbetoğlu, B. (2019). Sosyolojide ve antropolojide niteliksel yöntem ve araştırma. İstanbul: Bağlam Yayıncılık.
- Myers RJ, Linakis SW, Mello MJ, Linakis JG. (2010). Competitive wrestling related injuries in school aged athletes in U.S Emergency Departments. *West J Emerg Med*, 11(5), 442-449.
- Narin, M., Keskin, M. S., Kabamaklı, E., ... Yıldız, S. (2022). Ataerkil sistemin kadın sporcular üzerine etkisi. *Egzersiz ve Spor Bilimleri Araştırmaları Dergisi*, 2(1), 17-26.
- Orta, L. (2018). Sporda cinsiyet eşitliği. *Journal Of Awareness*, 3(5), 101-108.
- Rowe, D. (1996). Popüler kültürler rock ve sporda haz politikası, İstanbul: Ayrıntı Yayınları.
- Sakallı-Uğurlu, N. (2003). Cinsiyetçilik: kadınlara ve erkeklere ilişkin tutumlar ve çelişik duygulu cinsiyetçilik kuramı. *Türk Psikoloji Yazıları*, 6(11-12), 1-20.
- Şahin, M., Baş, M., & Çelik, A. (2015). Öznel iyi oluş ve spor. *Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 17(1), 23-31.
- Şentürk, A., Özdilek, Ç. (2007). Antik ve modern olimpiyat oyunlarında olimpiyat ateşinin yakılma sebepleri ve bugüne kadar düzenlenen oyunlarda meşaleyi taşıma seremonileri. *Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, Sayı: 19.
- Talimciler, A. (2015). Sporun sosyolojisi sosyolojinin sporu. (2. Baskı). İstanbul: Bağlam.
- Uluç, S. (2023). Kadın futbolcuların futbol yaşantılarında karşılaştıkları problemlerin incelenmesi. *Yalova Üniversitesi Spor Bilimleri Dergisi*, 2(2), 83-97.
- Yavuz, Ş. (2015). Ataerkil egemen erkeklik değerlerinin üretiminde kadınların rolü: bir "erkek şehri" Trabzon örneği. *Fe Dergi: Feminist Eleştiri*, 7(1), 117-130.
- Yel, K., Şencan, D., Güzel, S., & Erkiş, A. O. (2024). Physical activity, nutrition, and healthy living. *International Journal of Health, Exercise, and Sport Sciences (IJOSS)*, 1(3), 15-28. <https://www.ijoss.org/Archive/ijoss-Volume1-issue3-02.pdf>
- Yıldırım A. & Şimşek H. (2013). Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri. Ankara: Seçkin Yayınları.
- Yin, R. K. (2018). Case study research and applications: design and methods (6th ed.). London: Sage Publications.

Publishers' Note

IJOSS remains neutral with regard to jurisdictional claims in published maps and institutional affiliations.